

MARTIN NIELSEN

Kommunisternes Kapital

ARTIKLER OG TALER

Udvalgt og redigeret af Poul Thomsen

MELBYHUS 1973

Martin Nielsen:

Kommunisternes kapital.

Udvalg og redaktion ved Poul Thomsen.
Billedredaktion og noter ved H. E. Sørensen.
Copyright 1973 by
Forlaget Melbyhus, 6780 Skærbæk.
Tlf. (04) 75 17 04.
Sats og tryk: Skive Offset.
ISBN 87 980190 7 4

Tidligere udsendt:

H. E. Sørensen: Døden i Kastellet.
Klart nej til Fællesmarkedet.
Anton Kanstrup: Kampen for en tillidsmand.
H. E. Sørensen: Lyngens søn.
H. E. Sørensen: Grønsen drages.
Hans Scherfig: Tegninger.

Under forberedelse:

H. E. Sørensen: En landsby i Lilleasien.

Forsidebillede:

Martin Nielsen, foto 1960.

UNIV. BIBL. 1. AFD.

13 MRS1973

KØBENHAVN

Arbejderbladets rolle

(Tale i folketinget 1939)

„Arbejderbladet“ har i denne debat været ude for stærke, om end ikke særligt saglige angreb. Jeg kunne for så vidt nøjes med at henholde mig til den erklæring, mit partis ordfører afgav fra denne talerstol, hvori han sagde, at der hidtil fra udenrigsministeriets side intet havde været at indvende mod den holdning, som „Arbejderbladet“ havde indtaget over for ministeriets ønsker og henstillinger. Når jeg imidlertid ikke mener at kunne nøjes med at afgive en sådan erklæring, en erklæring, hvis rigtighed den højtærede

udenrigsminister ikke vil bestride, skyldes det, at den debat, som det ærede medlem hr. Carsten Raft har lagt op til, har til hensigt at stemple „Arbejderbladet“ på en sådan måde, at det kan danne grundlag for de forbudsbestemmelser, som det ærede medlem og hans p.t. formand, det ærede medlem Henning Hasle, har gjort sig til talsmand for. Hensigten med debatten om „Arbejderbladet“ er tydelig nok, alt for tydelig; men ved på den måde at kaste sig over „Arbejderbladet“ med den bestemte hensigt at gøre det misliebigt tvinger man mig som dets ansvarlige redaktør til at tage spørgsmålet om pressens stilling op til debat og bl. a. belyse, hvordan de ærede medlemmer hr. Carsten Raft og hr. Henning Hasle og ærede medlemmer i den socialdemokratiske gruppe for at dække sig selv finder det politisk formålstjenligt at råbe „stop tyven“ efter mig og det blad, jeg redigerer. Jeg ved udmærket godt, at når jeg har talt her, vil det ærede medlem hr. Hartvig Frisch og andre råbe angiver efter mig, for sagen er jo den, at man fra den side hidtil i stort og småt har regnet med vor loyalitet samtidig med at man har benyttet sig deraf til at sige og skrive, hvad man nu mente var passende i ens eget politiske kram.

Grundloven bestemmer, at censur og lignende foranstaltninger aldrig mere skal kunne genindføres. Ikke des mindre er kendsgerningen den, som det ærede medlem hr. Carsten Raft har frembragt i dette høje ting, at i hvert fald lignende foranstaltninger er gennemført. Mit parti, „Arbejderbladet“s redaktion og jeg selv har hidtil ment, at som situationen har formet sig for vort land, kunne der være mening i instruktionerne fra udenrigsministeriet til den danske presse, mening i den forstand, at vi var og er klare over, at i en situation som den nuværende må der fra pressens side vises forsigtighed og mådehold. Dette har vi stadig væk erklæret os villige til. Det vi derimod protesterer imod og vil vedblive at protestere imod, er, at vor neutralitet og forståelse anvendes til indenrigspolitiske angreb på os, således som tilfældet har været fra den socialdemokratiske presses side, og dernæst, at udenrigsministeriets instruktioner og henstillinger fortolkes og efterleves anderledes i den øvrige presse end i „Arbejderbladet“. Dette har været tilfældet og er tilfældet. Jeg ønsker ikke her at gå alt for stærkt i detaljer, ikke for de to ærede konservative medlemmers skyld, men af andre og langt mere nærliggende grunde. Men jeg ønsker dog over for de to ærede konservative medlemmer at sige: hvordan står det egentlig til med jeres egen presse, har den opfyldt de krav, der fra udenrigsministeriets side er stillet til den samlede presse, altså også til den konservative presse? Den højtærede udenrigsminister kan sikkert tale med om de ting. Jeg synes i alt fald, det er et stift stykke, når det ærede medlem hr. Carsten Raft kaster sig over „Arbejderbladet“ og angriber det for unneutralitet, og det ærede medlem hr. Henning Hasle gladelig gør ham følgeskab al den stund de ærede medlemmers egen presse ikke een, men mange gange har sat sig ud over udenrigsministeriets ønsker og henstillinger og opført sig på en måde, som om det var denne presse, der afgør, hvad der skal skrives i dette land. Det forekommer mig at være et stift stykke, når det ærede medlem hr. Henning Hasle fra denne talerstol be-

brejder to ærede medlemmer, at de her i salen har rejst spørgsmålet om omflytning af tyskere i Europa og bragt dette spørgsmål i forbindelse med Danmark når det ham nærtstående konservative partiorgan „Nationaltidende“ mod udenrigsministeriets vilje og på trods af dettes henstilling, en henstilling, som blev fulgt af den øvrige presse, også „Arbejderbladet“, har skrevet løs spalte op og spalte ned om hjemflytning af tyskere i Sønderjylland. Og det forekommer mig et stift stykke, når det ærede medlem hr. Carsten Raft beskylder „Arbejderbladet“ for at være unøutralt, for ikke at rette sig efter udenrigsministeriets retningslinier, når det ham og K.U. nærtstående organ „B.T.“ på trods af udenrigsministeriets vilje og henstillinger i en sensationel forsideartikel slog spørgsmålet om hjemflytning af tyskere i Sønderjylland op på en for landet særdeles skadelig og udfordrende måde. Den højtærede udenrigsminister vil sikkert korrigerer, hvis jeg her skulle tage fejl. Jeg mener nemlig at vide, at „B.T.“s udfordrende forsideartikel lørdag den 11. november var udenrigsministeriet bekendt før den blev trykt, men at det ærede medlem hr. Carsten Raft nærtstående konservative „B.T.“s redaktion erklærede, at man ikke kunne droppe artiklen, for så ville bladet den dag mangle en sensation. Som sagt, hvis jeg her skulle tage fejl, hvad forretningsgangen angår, vil den højtærede udenrigsminister sikkert stille tingene på plads. Blot disse to eksempler skulle være tilstrækkelige. Skulle de ærede medlemmer hr. Carsten Raft og hr. Henning Hasle ønske flere, er jeg til tjeneste, men disse eksempler synes mig at vise, at man ikke skal kaste med sten, når man bor i et K.U.-hus.

Den konservative presse er jo ikke ene om at omfatte begrebet neutralitet på een måde, når det gælder den selv, og på en anden måde, når det gælder „Arbejderbladet“. Den socialdemokratiske presse har og har haft det nøjagtig på tilsvarende måde, og når man nu er så vred på „Arbejderbladet“, synes det at skyldes, at vi ikke længere i stilhed har ønsket at være den, der får lussingerne, mens der i øvrigt er frit spillerum for opfattelsen af begrebet neutralitet andre steder. Jeg mindes således, at udenrigsministeriet for ca. 8-9 måneder siden henvendte sig til mig i et ganske bestemt spørgsmål. Det var i perioden efter München. Foranlediget af nogle Hitler-karikaturer i „Arbejderbladet“ gjorde udenrigsministeren mig opmærksom på, at dansk straffelovgivning indeholder en bestemmelse, som beskytter udenlandske statsoverhoveder mod fornærmelser. Jeg skylder her at tilføje, at udenrigsministeriet samtidig erklærede, at man ikke vidste, om den tyske regering ville forlange denne paragraf anvendt imod „Arbejderbladet“. Men jeg opfattede henvendelsen som en advarsel og er sikkert i overensstemmelse med den højtærede minister, når jeg gjorde det. Men derimod løb min naivitet af med mig i samtalen løb, idet jeg hentydede til, at denne paragraf i praksis kun synes at beskytte Hitler, og jeg nævnte i denne forbindelse Stalins og andre statsmænds navne. Jeg fik nu den formelt fuldkommen rigtige forklaring, at Stalin ikke er statsoverhoved. Mussolinis navn blev nævnt i samme forbindelse. Men det ærede medlem hr. Hartvig Frisch kan sikkert i denne forbindelse oplyse mig om, om jeg her har forklaringen på, at Hitler-karikaturerne for længst, også før krigens udbrud, forsvandt fra

„Social-Demokraten“s spalter. Bladets karikaturtegnere synes nemlig på et vist tidspunkt fuldkommen at have mistet evnen til at karikere Hitler, hvortilmod der i deres fantasi opstod en mystisk fru Germania, der optrådte og stadig optræder i bladet, sidst for nogle dage siden, arm i arm med Stalin. Det ærede medlem hr. Hartvig Frisch kan sikkert også oplyse mig om, om det også skyldes disse kendsgerninger, at renssesfesten i bladets spalter, hvad angår neutralitet mod syd, har været så grundig, at den sølle præsident Dum-Dum har måttet lade livet til fordel for kaptajn Havskum.

Under alle omstændigheder synes det fra „Social-Demokraten“s side at være sådan, at neutralitet, det er noget, man viser i bladet, når man mener, det er nødvendigt, og så giver man i øvrigt pokker i begrebet neutralitet, når man mener at der ikke er nogen fare på færde. På anden måde kan den socialdemokratiske presses skriverier og karikaturer ikke forklares. Om det så er neutralitet, ja, det afhænger i nogen grad af øjnene man ser med, og det politiske mål, man forfølger. For mig at se ser det sådan ud, at dele af dansk presse er neutrale i den forstand, at man er neutral, hvor det er tvingende nødvendigt, og unneutral, hvor der ingen fare er på færde. Jeg kan godt forstå, at for den socialdemokratiske presse, som i 22 år har ment at kunne tillade sig ethvert angreb, enhver løgn, enhver gemenhed mod Sovjetunionen, er det noget nyt, noget ubehageligt, at man nu også skal vise neutralitet til den side. At noget sådant gør ondt, det kan jeg godt forstå, men så har man heller ikke ret til at stemple mit parti og „Arbejderbladet“ som værende uneutrale, og man har endnu mindre ret til af indenrigspolitiske grunde at kaste sig over os, fordi vi i overensstemmelse med udenrigsministeriets ønsker og henstillinger har taget visse hensyn.

Efter disse bemærkninger ønsker jeg endnu at sige et par ord. Vi har fra „Arbejderbladet“s side erklæret os villige til at underkaste os udenrigsministeriets henstillinger, og vi har gjort det, men vi har ikke et øjeblik drømt om at give afkald på vor politiske mening om indre og ydre forhold. Vi har heller ikke afgivet nogen erklæring om, at vi ikke ville have nogen mening om dansk udenrigspolitik og give udtryk for denne vor mening. Dette kan givetvis heller ikke være hensigten med den føling, som udenrigsministeriet holder med danske presseforhold. Meningen må være, at pressen ikke af vanvare eller som „B.T.“ af ond vilje gør noget, der kan skade landets almindelige neutralitetspolitik. Vi har givet udtryk for vor mening om ydre forhold og forbeholder os stadig retten til at gøre det. Vi har givet udtryk for vor mening om dansk udenrigspolitik og vil fortsat gøre det.

Og så bebrejder man os da vor stilling til Finland. Over for denne urimelige og urigtige kampagne imod os har vi spurgt og ikke fået svar: Hvad er det, der har ændret sig i dansk udenrigspolitik, siden den højtærede statsminister i Lund erklærede, at Danmark vil ikke være Nordens lænkehund mod syd, vi frabeder os jeres påtrængende bekymringer, nordisk samarbejde er en illusion o.s.v. Vi har spurgt og spørger stadig: Hvad er det, der har ændret sig i dansk udenrigspolitik, som gør, at Danmark nu

nok vil være lænkehund mod Nordøst, og at man nu anser et nordisk samarbejde mod Nordøst og øst for muligt, mens man ikke tidligere anså et samarbejde til forsvar for Nordens sydgrænse, da der virkelig var fare på færde, som muligt, ja, mente, det var en utilbørlighed, en utopi? Dette har vi spurgt om, og på dette har vi ikke fået noget svar. Det ville, synes jeg, have været mere anstændigt, om man sagligt og nøgternt fra ansvarlig side og helst fra den højtærede udenrigsministers side havde svaret os på disse berettigede spørgsmål i stedet for på usaglig måde at kaste sig over os og beskyldte os for at være uneutrale. Vi ønsker, at vort land må bevare sin neutralitet, vi agter at bekæmpe alle foranstaltninger og handlinger, som truer denne neutralitet, men hverken vi eller arbejderklassen har nogen sinde lovet neutralitet over for krigen. Vi har derimod erklæret krig mod krigen, og dette standpunkt kan hverken trusler eller andre forholdsregler få os til at fravige.

De arbejdsløse og samfundet

(Tale i folketinget 1940)

Jeg skal tillade mig at forelægge forslag til lov om dyrtidstillæg til arbejdsløse.

En motivering heraf skulle egentlig ikke være nødvendig. De arbejdsløse, alle kategorier af arbejdsløse, er de hårdest ramte. Bortset fra den regulering, der blev gennemført omkring den 1. april, har de overhovedet ingen erstatning fået for de stedfundne prisstigninger og den voksende dyrtid. Selv om de meget omtalte beskæftigelseslove, hvis virkninger vel nok endnu må betegnes som problematiske, kan skaffe nogle arbejdsløse arbejdspladser, er sikkert enhver klar over, at vi står over for en stadigt voksende arbejdsløshed. Der er god grund til at komme de arbejdsløse til hjælp. I og for sig synes det os, at det havde været mere rimeligt, om alle de, der snakker om samfundssind og taler så smukt og så længe om Danmarks fremtid, allerede havde fremsat forslag om at sikre de arbejdsløse, deres koner og børn det allernødvendigste til livets ophold. Ganske vist har vi nu set, at den højtærede trafikminister har betegnet arbejdskraften som Danmarks råstof, måske tør vi så regne med, at man fra den side i hvert fald vil tage rene kapitalistiske hensyn til, at dette råstof ikke går til spilde.

Sandheden er i dag den, at de arbejdsløse lider nød, bitter nød, at deres børn ikke får det nødvendige til livets ophold, at vi står over for en vinter, som yderligere vil skærpe de arbejdsløses i forvejen elendige og rent ud sagt umenneskelige forhold.

Vort lovforslag et let fatteligt, let overskueligt og såre beskedent.

I § 1 bestemmes, at en ikke-forsørger får en krone mere om dagen, og at forsørgere får halvanden krone mere om dagen.

I § 2 bestemmes, at arbejdsløse, som oppebærer vedtægtsmæssig understøttelse eller hjælp fra fortsættelseskasser, får dyrtidstillægget udbetalt ved arbejdsløshedskassens foranstaltning, og at staten refunderer kasserne de